

Kurkijoki (Куркиёки)

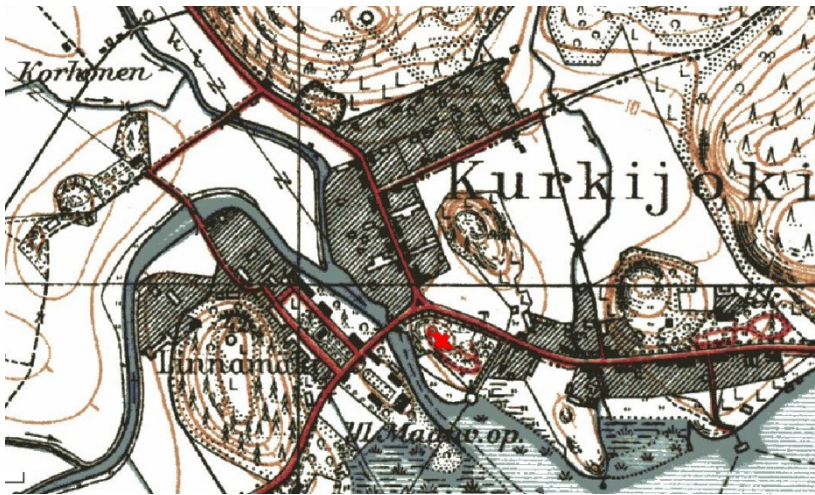
Rautalammin Korhosten kesäretki 2015 HK

Kunta luovutetussa Karjalassa, maapinta-ala 540 km², asukkaita 9900 vuonna 1920 (Rautalampi 600 km², 6000). Vuonna 1939 pitäjässä oli 37 kylää, joista Lopotti (kirkonkylä) ja Elisenvaara ovat tunnetuimmat.

Rikas asutuskeskus viikinkiajalla 1000- ja 1100-luvuilla, ortodoksinen seurakunta ja suurpitäjä 1200-luvulla, kreivikunta 1600-luvulla (Kronoborg), jopa kaupunkioikeudet vähän aikaa.

Kurkijoen kirkosta (1880–1991) on lyhyt historia ja laaja kuvakooste osoitteessa http://www.kurkijoki.fi/kirkko/Kurkijoen_kirkko_kuvina.pdf.

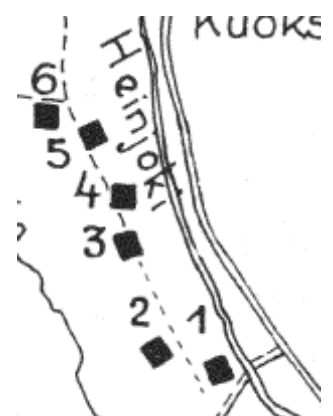
Sukuhistoriallisesti Kurkijoen tekee mielenkiintoiseksi se, että sieltä on tavoitettu DNA-lähiosuma, vaikka tämä ei olekaan nimeltään Korhonen. Yhteinen esi-isä meidän kanssamme on elänyt noin 600 vuotta sitten eli 1400-luvulla (Häkkinen, J. *DNA kertoo Korhosista*. Wanha Tuomas 2014 s. 32–48).

Vuoden 1631 isäntäluettelossa ei ole yhtään Korhosta. Korhosia mainitaan 1600-luvun lopulla Kurkijoella Käkisalmen läänin tuomiokirjoissa. Vuoden 1785 isäntäluettelossa on neljä Korhosta kolmessa eri kylässä. Esimerkiksi vuosina 1770–1779 syntyi Kurkijoella 19 lasta, joiden isän nimi oli Korhonen; sen jälkeen keskimäärin kymmenkunta vuosikymmenessä. Vuonna 1939 Kurkijoella asui neljä perhekuutta, joiden sukunimi oli Korhonen.

Jaakko Häkkinen kertoo artikkelissaan *DNA kertoo Korhosista* (Wanha Tuomas 2014 s. 32–48), että Kurkijoelta olisi lähiosuma – vaikkakaan ei nimeltään Korhonen – jolla olisi yhteinen esi-isä Rautalammin Korhosten kanssa 1400-luvulla.

Elisenvaaran maanviljelyskoulun yhteydessä toimi Karjalan tietopuolinen karjanhoitokoulu. Sieltä valmistui 1916 karjakoksi saikarilainen Elsa Oskarintytär Korhonen s. 1896.

Elisenvaara oli tärkeä rautateiden risteysasema. Siellä tapahtui Suomen sotahistorian tuhoisin lentopommitus 20.6.1944. Tällöin 54 pommikonetta kolmena aaltona suoritti ilmatorjunnan puuttuessa lähes harjoitusmaisen pommituksen käyttäen ainakin 50 000 kiloa pommeja. Asemalla oli sillä hetkellä kaksi Karjalan kannakselta tullutta evakkojunaa ja yksi sotilasjuna sekä lisäksi muita aikataulun mukaisesti tulleita junia. Pommituksessa kuoli yli 150 henkeä, enemmän kuin puolet naisia ja lapsia, valtaosa Räisälästä.

1 Korhonen, Jaakko (perikunta)

3 Korhonen Pekka, Antti ja Vilho